

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců a JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**, narozený dne X
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 11. 2024, čj. 10.01-000475/24-0003,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým neurčila žalobci advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby. Žalobce žádal o určení advokáta bezplatně dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., zákona o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále

„zákon o advokacii“, příp. „ZA“), k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze (dále též „Krajský soud“) ze dne 29. 7. 2024, č. j. 27 Co 170/2024-391.

2. Žalovaná neurčila žalobci advokáta z těchto důvodů:

- žadatel neprokázal, že je osobou, jejíž příjmové a majetkové poměry odůvodňují určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně, nedoložil řádně doklady o svých poměrech (§ 18c odst. 4, § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii)
- žadatelova žádost je žádostí zneužívající právo na právní pomoc ve smyslu ust. § 18c odst. 5 věta první a ust. § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii,
- žadatelova žádost je zjevně bezdůvodným uplatňováním nebo bráněním práva dle ust. § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii.

Žalobní body

3. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje v tom, že žalovaná ohledně závěru o nesplnění podmínek dle ust. § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii v bodě 9 žádné zjevné důvody, ze kterých by vyplývala nesporná a nejednoznačná neúspěšnost ústavní stížnosti neuvedla. Přitom odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze 3 A 68/2023, odst. 26 až 34)
4. Nezákonnost spatřuje i v tom, že v napadeném rozhodnutí žalovaná v podstatě opakovaně počet 44 podaných žádostí vydává za důvod pro nevyhovění žádosti, aniž by přihlédla k povaze konkrétního řízení, na které se žádost vztahuje a své rozhodnutí přesvědčivě odůvodnila. (odkaz na rozsudek MS Praha 14 A 28/2022, odst. 27)
5. Další nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje v tom, že ohledně závěrů žalované o nesplnění podmínek dle ust. § 18c odst. 4 a § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii (body 11, 12, 13), je skutkový a procesní stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí, v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu.

Vyjádření žalované

6. Žalovaná považuje podanou žalobu za nedůvodnou, a navrhla proto, aby ji soud zamítl. Odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a zdůraznila, že
7. Dle žalované obsah třetího odstavce žaloby v jejím bodu II. nelze považovat za řádný žalobní důvod, protože žalobce zde neuvádí žádné skutkové důvody, pro které by rozhodnutí žalované napadl, zmínil pouze ust. §§ 18c odst. 4 a 18c odst. 5 větu první (to je ovšem právní úprava, nikoli skutkový žalobní důvod!). Pokud by zde přesto správní soud dovodil, že žalobní důvod týkající se poměrů žalobce je žalobou řádně uplatněn, zdůraznila žalovaná, že každá nová žádost musí být podepřena zákonodárcem předvídanými doklady prokazujícími majetkovou, příjmovou a osobní situaci žadatele. Dovolává se rozsudku Městského soudu v Praze vyhlášeného dne 29.7.2025 ve věci sp. zn. 15A 113/2024, kde soud dospěl k závěru, že žádosti žalobce řádně své majetkové, příjmové a osobní důvody neprokázal, a že nevyhovující rozhodnutí žalované pro tento důvod ob stojí. Stejný závěr z hlediska předvídatelnosti soudního rozhodnutí si proto dovolu je žalované očekávat (ohledně přezkoumání důvodu „poměrů žalobce“ i v tomto soudním řízení).
8. Ke zneužití (nadužívání) práva uvedla, že nejde pouze o počet žádostí žadatele, i když i ten je v mnohém vypovídající. Zdůraznila, že jde o beneficium, o dobrodiní zákona, což je

„vykoupeno“ tím, že žadatel musí zcela řádně prokázat své poměry i další zákonem stanovené důvody, kdy může (nejde proto o právní nárok!) k určení advokáta dojít. Tendence ke stále se zvyšujícímu počtu žádostí žalobce, tedy jejich akcelerace je zcela zřejmá.

9. Ke zjevně bezdůvodnému uplatňování práva uvedla žalovaná, že jde o situaci, kdy zjevná bezdůvodnost musí být patrná na první pohled. Mimochodem k tomu směřuje i bod 6 odůvodnění rozhodnutí žalované žalobou napadené. Tuto část odůvodnění je ovšem třeba načíst ve vztahu k bodu 5 odůvodnění rozhodnutí žalované. Právě zde je uvedeno to, co na první načtení je důležité, totiž konstatování odvolacího soudu o tom, že žalobce v daném řízení „prostě na osvobození od placení soudních poplatků a na ustanovení zástupce nemůže dosáhnout“. Právě jde o stav, kdy jde o totožnost skutku, který má být projednán (dle žalobce znovu projednán), ačkoli předchozí rozhodnutí jsou pravomocná a závazná nejen pro žalobce, ale i pro soudy. Zde žalovaná odkazuje na celý bod 11 odůvodnění usnesení KS v Praze ze dne 29.7.2024, čj. 27Co 170/2024-391. Jde tedy (z právního hlediska) o stav věci rozsouzené. A to je právě jeden z případů, kdy na první pohled je zcela zřejmá zjevná bezdůvodnost žádosti žalobce. Odvolací soud dokonce v právě citovaném usnesení žalobci „procesně poradil“, totiž že jedinou cestou by byla jiná žaloba, resp. změna žaloby. A právě uvedené usnesení odvolacího soudu hodlal žalobce napadnout ústavní stížností, a byl to předmět právní služby, pro kterou poptával svou žádostí určení advokáta k právní službě.
10. Žalovaná má za to, že postačí v soudním řízení obhájení i jediného důvodu pro zamítnutí žádosti.
11. K předmětu žalobcovy žádosti o určení advokáta, uvedla, že ten měl být ustanoven v řízení o jeho ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 19. 7. 2024, čj. 27 Co 170/2024-391. Žalované ke dni sepisu vyjádření nebylo známo, zda si žalobce podal skutečně sám bez právního zastoupení ústavní stížnost proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení Okresního soudu v Mělníku ze dne 26. 6. 2024, čj. 17 C 313/2022-345, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů, a kterým nebyl žalobce osvobozen od soudních poplatků.
12. Konstatovala, že i tak toto řízení před správním soudem se stalo zjevně bezdůvodným. Důvodem je skutečnost, že v mezidobí bylo skončeno samotné soudní řízení vedené před prvoinstančním soudem (OS Mělník) včetně řízení odvolacího (vedeného KS v Praze). Žalovaná uvedla, že vychází z veřejně dostupných dat na portálu Ministerstva spravedlnosti justice.cz. Ohledně řízení vedeného před Okresním soudem v Mělníku pod sp. zn. 17 C 313/2022 je uvedeno mimo jiné následující:

01.11.2024	- ústní jednání
04.11.2024	- vydání rozsudku OS Mělník
07.11.2024	- podán opravný prostředek
13.11.2024	- spis odeslán odvolacímu soudu
03.12.2024	- spis doručen odvolacímu soudu (= datum nápadu u odvolacího soudu)
26.06.2025	- vyřízení opravného prostředku (rozsudek soudu I. stupně potvrzen ve věci KS Praha rozsudkem ve věci sp.zn. 27Co 79/2025

Z uvedeného přehledu ve vztahu k datu, kdy žalobce podal v této věci žalobu správnímu soudu

(15. ledna 2025), je zcela evidentní, že žalobce vede v tomto řízení věcný spor „o ničem“, jde

o

spor akademický, spor zcela účelový. I kdyby žalovaná v tomto sporu neuspěla, a věc by jí byla
správním soudem vrácena k novému projednání, musela by řízení o žádosti žalobce zastavit.

13. Závěrem pak uvedl, že účelový postup (rozuměno žalobce ve věci hlavní, kde o určení advokáta žádal) obecně vzato nemůže podléhat ochraně práva, neboť sám takový postup je zneužitím, popřením práva a ten, kdo právo porušuje se nemůže jeho ochrany dovolávat. Postup žalobce není postupem lege artis (v souladu s právem), možná je postupem extra legem (mimo zákon, za hranicí zákona), ale dle žalované je contra legem (proti zákonný), zcela jistě ovšem je postupem contra bono mores (v rozporu s dobrými mravy).

Obsah správního spisu

14. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal dne 5. 9. 2024 žádost o právní službu pro fyzickou osobu z 2. 9. 2024. V žádosti zaškrtl, že žádá o určení advokáta za účelem řízení před Ústavním soudem, kdy poslední rozhodnutí soud mu bylo doručeno 27. 8. 2024. Dále uvedl, že jde o ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 7. 2024, č.j. 27 Co 170/2024-391. Žalobce se vyjádřil ke svým příjmovým a majetkovým poměrům a připojil listiny, kterým tyto poměry prokazuje.
15. Žalovaná o žádosti rozhodla napadeným rozhodnutím, neboť žadatel neprokázal, že je osobou, jejíž příjmové a majetkové poměry odůvodňují určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně, nedoložil řádně doklady o svých poměrech (§ 18c odst. 4, § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii. Dalším důvodem byla zvyšující se procesní aktivita žalobce a s tím související nadužívání institutu určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní pomoci, žadatelova žádost je tak žádostí zneužívající právo na právní pomoc ve smyslu ust. § 18c odst. 5 věta první a ust. § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii. Žadatelova žádost je také zjevně bezdůvodným uplatňováním nebo bráněním práva dle ust. § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii, a to i s ohledem na to, že Krajský soud v rozhodnutí o odvolání uvedl, že věcnému projednání opakované žádosti žadatele o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce brání překážka věci rozhodnuté, a proto bylo na místě řízení o této žádosti pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení zastavit.
16. Žalobce tak nesplnil zákonem stanovené podmínky, a proto nemohlo být jeho žádosti vyhověno.

Jednání před soudem

17. Po zahájení jednání soudu žalobce namítl nezpůsobilost senátu, neboť jeho členka JUDr. Jitka Hroudová je vzhledem k její latentnímu nenávistnému vztahu k osobě žalobce pachatelkou latentního zločinu zasahování do nezávislosti soudu dle § 335 odst. 1 a 2 trestního zákoníku, neboť úmyslně informovala senát o skutečnostech důležitých pro rozhodnutí tak, že zamlčela skutečnost, že žalobní bod byl vylíčen odkazem na body napadeného rozhodnutí ve věci žalovaného ze dne 12. 11. 2024, č.j. 10.01-000510/24-0003, které je předmětem řízení ve věci projednávané u zdejšího soudu pod sp. zn. 11 A 5/2025. Z odkazu bylo totiž dle žalobce patrné, které body byly míněny. Následně žalobce přečetl doslovně body 7, 8 a 9 zmíněného rozhodnutí žalované a konstatoval, že tím JUDr. Jitka Hroudová naplnila skutkovou podstatu trestného činu zasahování do nezávislosti soudu, a žalobce proto navrhl její podjatost.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

18. Žalovaná k námitce podjatosti uvedla, že je zcela nedůvodná, neboť skutečnost, že soud rozhodl jinak, než žalobce očekával, nemůže být důvodem pro námitku podjatosti.
19. Předseda senátu s odkazem na ust. § 15b odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), a na ust. § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), poučil žalobce o tom, že vzhledem k pravděpodobnosti, že soud ve věci samé rozhodne při tomto jednání, nebude o námitce podjatosti rozhodováno, když tuto může žalobce využít jako kasační důvod.
20. S tímto názorem žalobce nesouhlasil a na rozhodnutí o námitce podjatosti trval. Zdůraznil, že on podjatost dovozuje z jiné věci, přičemž, když se o podjatosti dozvěděl, okamžitě jí vznesl. Ze strany předsedy senátu tak došlo k dezinterpretaci. Aby to mohl být kasační důvod, musela by tam být příčinná souvislost mezi trestným činem a rozhodnutím ve věci, a to není. Členka senátu zlehčovala v té druhé věci žalobní body a lze tak očekávat recidivu i v této věci.
21. Následně žalobce přednesl žalobu, když k bodu 3 žaloby přečetl doslovné znění bodů 11, 12, 13 napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že se jedná o řádný důvod. Je jasné, co žalobce napadá a je to řádný žalobní bod.
22. Dále pak žalobce přečetl další žalobní body uvedené v žalobě, přitom vyjádřil přesvědčení, že vyvrátil praktiky členky senátu JUDr. Hroudové, která mylně informovala o obsahu žaloby. Naopak jde o rozumný, stručný a pádný postup navrhovatele.

Posouzení věci soudem

23. Městský soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, jenž tu byl v době rozhodnutí žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
24. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
25. Jak soud již výše uvedl, žalobce po zahájení jednání vznesl námitku podjatosti soudkyně JUDr. Hroudové z důvodů, které jsou podrobně popsány v bodu [17] tohoto rozsudku. Vzhledem k tomu, že jednání již bylo zahájeno, a soud nepovažoval námitku za důvodnou, postupoval předseda senátu přiměřeně podle § 15b odst. 2 o. s. ř., podle něhož o námitce podjatosti nebude rozhodováno, byla-li námitka uplatněna před nebo v průběhu jednání, při němž byla věc rozhodnuta, a má-li soud za to, že námitka není důvodná. K námitce podjatosti proto soud nepřihlížel a ve věci při jednání rozhodl. Při odůvodnění svého rozhodnutí předseda senátu zdůraznil, že se žalobce může dobrat přezkumu své námítky v řízení o kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Soud nyní považuje nad rámec uvedeného zdůraznit, že předmětné ustanovení lze aplikovat i z toho důvodu, že kasační stížnost je v dané věci přípustná.
26. Žaloba soud důvodnou neshledal.
27. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
28. Podle § 18 odst. 1 zákona o advokacii *advokát je oprávněn poskytnutí právních služeb odmítnout, pokud nebyl podle zvláštních právních předpisů ustanoven nebo Komorou k poskytnutí právních služeb podle odstavce 2 a § 18a až 18c určen; ustanovení § 19 tím není dotčeno.*

29. Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii *ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí*
- a) právní porady podle § 18a nebo*
- b) právní služby podle § 18c.*
30. Podle § 18c odst. 4 zákona o advokacii *k žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně musí žadatel přiložit doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, jakož i doklady o jeho majetkových poměrech. Podrobnosti náležitostí žádosti a způsob prokazování příjmových a majetkových poměrů žadatele v případě žádosti o poskytnutí právní služby bezplatně, jakož i rozsah údajů, které je žadatel povinen Komoře sdělit, stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.*
31. Podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii *komora určí advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva* (podtržení doplněno soudem).
32. Soud si je vědom, že do předmětné právní úpravy zasáhl Ústavní soud, který nálezením ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21 zrušil uplynutím dne 31. 12. 2023 ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve slovech „*jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a*“, čímž rozšířil právo na určení advokáta k poskytnutí právní služby i na žadatele, kteří nejsou nemajetní a o určení žádají z jiných důvodů. Pro nyní projednávanou věc však tento zásah není podstatný, neboť žalobce o určení advokáta žádal právě z důvodu své nemajetnosti (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2024, č. j. 3 A 119/2023-50).
33. Soud předesílá, že žalovaná založila své rozhodnutí na třech důvodech, pro které nebyl žalobci k jeho žádosti určen advokát (viz výše). Ze skutečnosti, že žalovaná neurčila žalobci advokáta ze tří odlišných důvodů, vyplývá, že soud by byl oprávněn zrušit napadené rozhodnutí pouze v případě, pokud by v rámci soudního přezkumu neobstál žádný z nich. Obstojí-li tedy během soudního přezkumu alespoň jeden z důvodů, kterým žalovaná zdůvodnila napadené rozhodnutí, není soud oprávněn napadené rozhodnutí zrušit. K nenaplnění každého z těchto důvodů žalovaná připojila alespoň stručnou úvahu; v tomto ohledu je proto odůvodnění napadeného rozhodnutí jako celek přezkoumatelné.
34. Soud v první řadě považuje za nutné zdůraznit, že aby mohl být účastník se svou žalobou úspěšný, musí jeho žaloba splňovat zákonem stanovené podmínky, přičemž jednou z nich jsou řádně uplatněné žalobní body. Ve vztahu k důvodu, pro který žalovaná zamítla žádost žalobce proto, že neprokázal své příjmové a majetkové poměry, (v žalobě uveden jako třetí v pořadí – pozn. soudu), soud předesílá, že správní soudnictví je ovládáno zásadami dispoziční a koncentrační, vyjádřenými v § 71 s. ř. s., podle jehož odst. 1 písm. d) musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Vymezením žalobního bodu se zabýval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“), například v rozsudku z 20. 12. 2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, podle nějž je žalobce povinen „*uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých*

důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [...] Líčení skutkových okolností v žalobě nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“ Rozšířený senát v rozsudku z 24. 8. 2010, č.j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, upřesnil, že „jestliže žalobní bod těmito požadavkům vyhovuje, je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně – v mezích této formulace – v průběhu řízení dále doplněn.“

35. Žalobce však v nyní projednávané věci v třetím žalobním bodu pouze obecně namítl nezákonnost napadeného výroku ohledně závěrů žalované o nesplnění podmínek dle ust. § 18c odst. 4 a § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii. Žalobce však neuvádí žádná konkrétní skutková tvrzení, která by se vztahovala k napadenému výroku, když neuvádí, z jakých konkrétních důvodů považuje napadené rozhodnutí v části týkající se neprokázání poměrů žalobce za nezákonné, v čem spatřuje pochybení žalované a proč má za to, že skutkový a procesní stav, který vzala žalovaná za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu. Z uvedeného je totiž patrné, že žalobce pouze cituje znění § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., aniž by uvedl jakoukoli souvislost s napadeným rozhodnutím. Že se jedná o pouhou citaci tohoto ustanovení je patrné i z toho, že žalobce ani nespecifikoval, zda vytýká žalované, že skutkový stav, který vzala za základ napadeného rozhodnutí, byl v rozporu se spisy anebo zda v nich neměl oporu, a z jakých důvodů. Navíc nelze za žalobní bod ve smyslu závěrů citované judikatury označit pouhý číselný odkaz na 3 odstavce napadeného rozhodnutí, tak jak to bez jakýchkoli dalších tvrzení učinil žalobce. Ani z těchto odkazů totiž není patrné, jaké konkrétní vady žalobce úvahám žalované (jež jsou obsaženy v odkazovaných odstavcích) vytýká. Soud proto dospěl k závěru, že třetí bod žaloby není žalobním bodem, který by mohl projednat, a proto se touto námitkou nezabýval.
36. Žalobcovu argumentaci nelze považovat ani za tzv. zárodek žalobního bodu. I z něj totiž musí alespoň v nejhrubších rysech vyplývat, že žalobce považuje rozhodnutí za nesprávné z nějakého určitého důvodu. Za zárodek žalobního bodu nelze považovat pouhé citace zákonných ustanovení bez alespoň minimální vazby s popisem skutkového stavu děje či jiné individualizace. Za zárodek bodu nelze považovat obecnou argumentaci, kterou by mohl uplatnit jakýkoliv žalobce v obdobné věci (srov. rozsudek NSS z 18. 11. 2020, čj. 1 Azs 138/2020-33, bod 27; v této věci NSS neuznal za zárodek žalobního bodu argument, že správní orgán porušil povinnost „zjistit přesně a úplně skutkový stav věci“). Právě o takovou argumentaci jde v případě žalobcova třetího žalobního bodu – každý komu by žalovaná neurčila advokáta, by totiž mohl v žalobě obecně namítat, že je „*skutkový a procesní stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí, v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu*“.
37. Vzhledem k tomu, že třetí bod žaloby nesplňuje náležitosti žalobního bodu stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nemohl soud posoudit žalobcovy úvahy, výtky a sdělení uvedená žalobcem při soudním jednání ve vztahu k námitce týkající se neprokázání příjmových a majetkových poměrů jako rozšíření žalobního bodu, neboť se jedná o pozdě vznesené námitky. Žalobci bylo doručeno napadené rozhodnutí dne 15. 11. 2024, lhůta pro podání

žaloby uplynula dne 15. 1. 2025 a ústní jednání, při kterém žalobce námitky ve vztahu k neprokázání jeho příjmových a majetkových poměrů vznesl, se konalo dne 14. 10. 2025, tedy až po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání žaloby stanovené v ust. § 72 odst. 1 s. ř. s. Protože nejde ani o zárodek žalobního bodu, nemohl ho žalobce po uplynutí uvedené lhůty rozhojňovat. Soud se proto ani těmito tvrzeními zabývat nemohl.

38. Pokud jde o druhý důvod neurčení advokáta, tj. zneužití práva na bezplatnou právní pomoc ve smyslu § 18 odst. 5 věty třetí zákona o advokacii, je zřejmé, že argumentace žalované obsažená v napadeném rozhodnutí je založena pouze na počtu žádostí žalobce. Na tom nemohlo nic změnit ani to, že žalobce uvedl nesprávný počet žalovanou uvedených žádostí. Nelze totiž přehlédnout, že žalovaná odkázala toliko na počet žádostí žalobce, avšak blíže nepopsala konkrétní případy, ve kterých by se zabývala skutkově obdobnými případy žalobce, tj. případy, které souvisely s uložením pořádkové pokuty žalobci z důvodu jím učiněného urážlivého podání. Žalovaná tak v napadeném rozhodnutí nerozvedla, z čeho usoudila, že se v případě žalobce jedná o zneužití práva na bezplatnou právní pomoc ve smyslu § 18 odst. 5 věty třetí zákona o advokacii. Jinými slovy, v napadeném rozhodnutí absentuje popis konkrétních okolností (důvodů), z nichž žalovaná dovodila, že žalobci nejde o vyřešení sporné otázky, nýbrž o vyvolání a vedení sporu jako takového, resp. o vyvolání množství řízení. Pouhé konstatování, že žalovaná eviduje od roku 2017 ve svém evidenčním systému 53 žádostí žalobce o určení advokáta k poskytnutí právní služby (kdy mu bylo v 18 případech vyhověno), samo o sobě neindikuje závěr o tom, že se jedná o zneužití práva na bezplatnou právní pomoc. Totéž platí i pro tvrzení žalované, že u žalobce je patrná zvyšující se tendence v podávání žádostí o určení advokáta k poskytnutí právní služby, a že tudíž jde o zjevné nadužívání institutu určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní pomoci. Soud nevykládá, že mnohonásobné a opakované podávání žádostí o určení advokáta může být v obecné rovině ukazatelem „sudičství“ žadatelů, resp. zneužíváním institutu určení advokáta. Poukaz na prostý počet žádostí však sám o sobě, bez bližšího odůvodnění neobstojí (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2024, č. j. 10 A 76/2023-99). V tomto ohledu soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2021, č. j. 5 As 186/2021-15, v němž soud potvrdil závěr správního orgánu, že žadatel se dopustil svou žádostí zneužití institutu určení advokáta, přičemž konstatoval, že v daném případě „[s]ama četnost stěžovatelem vedených sporů by nevedla k závěru o zneužití práva, podstatná je však povaha těchto sporů, z nichž není patrné, že by se skutečně jednalo o legitimní obranu práv a oprávněných zájmů stěžovatele, naopak vše nasvědčuje tomu, že smyslem je pro stěžovatele samotné vedení těchto sporů.“ Z odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze zjistit, zda se u žalobce v minulosti jednalo o nelegitimní procesní obranu vedenou pouze s cílem vyvolat spor a nikoli proto, aby hájil svá konkrétní práva a zájmy. Tato námitka žalobce je proto důvodná.
39. Pokud jde o třetí z žalovanou uvedených důvodů, tj. zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva dle § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii, soud připomíná, že co je „zjevně bezdůvodné uplatňování práva“, vyložil NSS v rozsudku ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021-30, ve kterém pojem „zjevně bezdůvodné uplatňování práva“ v podstatě postavil na roveň kategorii zjevné neúspěšnosti návrhu dle § 36 odst. 3 s. ř. s. při rozhodování o návrhu na osvobození od soudních poplatků a pro ustanovení advokáta v řízení před soudem. NSS vyložil, že „[p]odstatou obou institutů je neustanovit zástupce a nehradit jeho náklady z veřejných financí pro zbytečnost a nedůvodnost takového postupu. I kdyby byl zástupce ustanoven, jeho jakákoliv aktivita by nemohla vést k úspěchu ve věci. I přestože je tak slovní vyjádření obou

ustanovení jiné, jejich význam je v zásadě shodný, pouze pojem použitý v zákoně o advokacii lze považovat za o něco málo širší.“

40. Podle rozsudku NSS ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005-105, č. 909/2006 Sb. NSS, by zjevná neúspěšnost návrhu podle § 36 odst. 3 s. ř. s. měla být zjistitelná bez pochyb okamžitě, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo prováděno dokazování. V rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007-72, pak NSS uvedl, že „[v]lastnost „zjevně neúspěšného návrhu“, kterou zákonodárce vyjádřil pojmem „zjevně“, je třeba vykládat jako vlastnost návrhu seznatelnou „na první pohled“, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjistitelná. Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např.: opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení charakteru a povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přeručení řízení.“
41. Na základě shora uvedeného má soud za to, že z judikatury NSS vyplývá, že zjevně bezúspěšným návrhem, resp. i zjevným bezdůvodným uplatňováním práva mohou být situace, kdy se osoba svým návrhem sice snaží domoci určitého procesního výsledku, ovšem činí to za takových podmínek, které úspěšnost této procesní aktivity už na první pohled zcela negují.
42. Žalovaná k důvodu bezúspěšnosti poukázala na to, že „z ustálené judikatury Ústavního soudu vyplývá, že posouzení toho, zda jsou splněny zákonem stanovené předpoklady pro přiznání osvobození od soudních poplatků, jako předpokladu pro ustanovení advokáta, spadá výlučně do rozhodovací sféry civilních soudů a Ústavnímu soudu nepřislouší přehodnocovat závěry, ke kterým tento soud při zvažování důvodnosti uplatněného nároku dospěl (srov. např. sp. zn. II. ÚS 3847/19, IV. ÚS 681/20).
43. 8. Ústavní soud se ve své judikatuře, vztahující se k rozhodnutím o ustanovování zástupců z řad advokátů (viz např. usnesení sp. zn. II. ÚS 3665/17 ze dne 9. 1. 2018, bod 9), opakovaně vyjádřil, že samotné spory o ustanovení zástupce nedosahují intenzity opodstatňující porušení základních práv a svobod, přestože se jejich výsledek může dotknout některého z účastníků řízení. Rozhodnutí o splnění zákonem stanovených podmínek pro ustanovení zástupce spadá zásadně do rozhodovací sféry obecných soudů. Proto zpravidla nemohou být předmětem ústavní ochrany. Případy, které se týkaly ustanovení zástupců a ve kterých Ústavní soud ústavní stížnost otevřel věcnému posouzení, jsou relativně výjimečné a týkají se buď specifických otázek, nebo v nich šlo "o svévolný výklad, např. nerespektování kogentní normy, anebo o interpretaci, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti" (viz usnesení sp. zn. II. ÚS 3665/17, bod 10). Ta by musela spočívat buď v absenci jakéhokoli odůvodnění, anebo by musela obsahovat odůvodnění vybočující v extrémní míře z rámce vymezeného principy spravedlnosti [srov. nález sp. zn. IV. ÚS 121/11 ze dne 17. 5. 2011 (N 96/61 SbNU 489)]. O takový případ se ovšem v této věci nejedná, protože žadateli nebyl advokát ustanoven soudem, protože žadatel se domáhá něčeho nesmyslného, zjevně bezúspěšného a dále brání věcnému projednání opakované žádosti o osvobození a o ustanovení zástupce překážka věci rozhodnuté dle ust. § 159a odst. 4 ve spojení s § 167 odst. 2 o.s.ř., kdy tyto důvody lze vztáhnout i na přiznání osvobození od soudních poplatků.
44. 9. S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze konstatovat, že Krajský soud v Praze se v rámci svého rozhodování věci řádně zabýval a své rozhodnutí v souladu se zákonem řádně odůvodnil, a to v souladu se stávající judikaturou. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti lze mít zato, že žadatel bude zjevně neúspěšný se svojí ústavní stížností, neboť Ústavní soud nemá důvod

posuzovat věc jinak a vyvodit jiné závěry, než jak jsou uvedeny v jeho výše uvedené judikatuře. Ze strany žadatele se tak jedná o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva ve smyslu ust. § 18c odst. 5 věta třetí ZoA“.

45. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaná posuzovala konkrétní okolnosti týkající se žalobcovy žádosti, přičemž vycházela jak z rozhodnutí krajského soudu i soudu okresního ve věci žalobcových žádostí o osvobození od soudních poplatků i o ustanovení zástupce z řad advokátů, kdy zohlednila zejména zjištění učiněná krajským soudem, který v rozhodnutí uvedl:

„Usnesením Okresního soudu v Mělníku č.j. 17 C 313/2022-345 ze dne 26.6.2024 (dále jen „usnesení soudu prvního stupně“), bylo rozhodnuto o zastavení řízení o (opakované) žádosti žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů (výroky I., IV., VI., VIII., X., XII. a XV.) o osvobození od soudních poplatků (výroky II., III., V., VII., IX., XI., XIII. a XIV.), to vše z důvodu překážky věci rozhodnuté.

5.2. Soud prvního stupně poukázal na to, že žalobce již v průběhu předchozího řízení žádal o osvobození, přičemž o jeho žádosti bylo jejím zamítnutím již pravomocně rozhodnuto usnesením Okresního soudu v Mělníku č.j. 17 C 313/2022-23 ze dne 7.11.2022, které bylo potvrzeno usnesením Krajského soudu Praze ze dne 22.11.2022, č.j. 21 Co 294/2022-29, a to pro zřejmou bezúspěšnost uplatněného nároku ve věci samé (o ochranu osobnosti). Dále se žalobce domáhal ustanovení zástupce z řad advokátů, o které bylo rozhodnuto rovněž zamítnutím (ze stejných důvodů), a to usnesením Okresního soudu v Mělníku ze dne 21. 3. 2023, č. j. 17C 313/2022-59, které bylo potvrzeno rozhodnutím Krajského soudu v Praze ze dne 20.4.2023, č.j. 27 Co 78/2023-65. Žádost o ustanovení zástupce byla opakována pro tvrzenou „změnu poměrů“, řízení o ní ale bylo zastaveno pro překážku věci rozhodnuté, neboť o žádnou změnu poměrů nešlo. Napadené usnesení soudu prvního stupně bylo rozhodnutím Krajského soudu v Praze ze dne 25.9.2023, č. j. 27 Co 166/2023-170 potvrzeno. Žalobce následně podal několik dalších žádostí o ustanovení zástupce – dne 12.7.2023, dne 18.10.2023, dne 3.11.2023 (10,59 hod.), dne 3.11.2023 (13,56 hod.), dne 10.11.2023, dne 12.12.2023 a dne 23.5.2024. Dále podal několik dalších žádostí o osvobození od soudních poplatků – dne 2.10.2023, dne 18.10.2023, dne 3.11.2023 (10,59 hod.), dne 3.11.2023 (13,56 hod.), dne 10.11.2023, dne 12.12.2023, dne 12.4.2024 a dne 23. 5. 2024. Soud prvního stupně uzavřel, že žalobce sice svá podání doprovází řadou listin (s projednávanou věcí namnoze nesouvisejících), nicméně nepřichází co do podstaty s ničím novým a věcně nenabízí žádnou novou argumentaci, o tuž by bylo možno opřít rozhodnutí odlišné od rozhodnutí předcházejících. Fakticky o žádná nová rozhodná tvrzení nejde. Proto bylo řízení o uvedených (opakovaných) žádostech zastaveno podle § 104 o.s.ř. pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Soud prvního stupně znovu podrobně vysvětlil, proč jde v dané věci s ohledem na uplatněný nárok o zřejmou bezúspěšnost.

Proti usnesení soudu prvního stupně podal žalobce včasné odvolání, a to v celém rozsahu.

.....

5.4. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou, včas a obsahuje zákonem předvídané náležitosti podle § 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), přezkoumal usnesení soudu prvního stupně podle § 212, § 212a odst. 1, 5, 6 o.s.ř. a shledal podané odvolání neopodstatněným

5.5. V daném případě z obsahu spisu vyplývá, že o předchozí žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce již bylo pravomocně rozhodnuto jejich zamítnutím, jak shora uvedeno. Žádost o ustanovení zástupce byla dokonce již jednou opakována a řízení o ní

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

již bylo pravomocně zastaveno právě pro překážku věci rozhodnuté, jak správně uvedl soud prvního stupně. Důvodem zamítnutí žádosti nebyly poměry žalobce, míněno osobní, majetkové a výdělkové, které se případně mohou v čase měnit, ale skutečnost, že se žalobce domáhá něčeho nesmyslného, zjevně bezúspěšného. Konkrétně jde o ochranu osobnosti žalobce z důvodu, že žalovaný (jako orgán sociálně právní ochrany dětí) měl v předchozím opatrovnickém řízení, jehož účastníkem jako otec dítěte žalobce byl, podal soudu zprávu, s jejímž obsahem žalobce nesouhlasí, považuje ji za nepravdivou. Ve všech svých žádostech žalobce popisoval různé skutkové marginálie, proč si myslí, že zpráva je nepravdivá, pozměněná, vydaná bez dostatečných podkladů, bez dostatečné odbornosti autora apod., nyní „nově“ tvrdí, že tím byl spáchán přestupek nebo trestný čin. Rozsudek Krajského soudu v Praze, který žalobce předložil, ve skutečnosti ruší rozhodnutí správního orgánu o poskytování informací pro nepřezkoumatelnost v otázce, proč nebyla poskytnuta požadovaná metadata souborů, zda a proč neexistují, nebo proč je nelze znovu vytvořit. Rozhodnutí vůbec neuvádí to, co z něj žalobce věcně vyvozuje, a jako takové samozřejmě také není žádnou novou skutečností odůvodňující změnu poměrů.

.....Odvolací soud se proto ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že v daném případě brání věcnému projednání opakované žádosti žalovaného o osvobození a o ustanovení zástupce překážka věci rozhodnuté ve smyslu shora citovaného § 159a odst. 4 ve spojení s § 167 odst. 2 o.s.ř., a z tohoto důvodu bylo na místě řízení o této žádosti podle § 104 odst. 1 věta první o.s.ř. pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení zastavit. V tomto směru lze odkázat i na relevantní judikaturu. Vedle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 803/2011 byla stejná otázka řešena např. v rozhodnutích sp. zn. 29 Cdo 1301/2013, 28 Cdo 2565/2014 a v řadě dalších, a to zcela shodně, není-li zde relevantní změna poměrů (viz též sp. zn. 29 Cdo 4239/2013)

5.12. Jediné pochybení soudu prvního stupně spočívá v tom, že shora uvedená podání žalobce posuzoval jako samostatné žádosti. Žádost o osvobození od soudních poplatků i žádost o ustanovení zástupce je ale až do rozhodnutí soudu o ní jedna jediná. Nezáleží na počtu opakování, ani na zvolené argumentaci v jednotlivých podáních. Každá „další“ žádost je až do rozhodnutí soudu jen doplněním tvrzení a důkazů žádosti první (nerozhodnuté), a to i v případném odvolacím řízení, neboť u procesních rozhodnutí není vyloučeno uvádět nová tvrzení a nové důkazy neuvedené před soudem prvního stupně. Jde o princip úplné apelace. Proto odvolací soud napadené usnesení soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. jako věcně správné potvrdil, upřesnil pouze správné znění výroku (výroků).

5.13. Pro úplnost lze ještě uvést, že ani povinnost soudu prvního stupně rozhodnout o nové (další) stejné žádosti o osvobození od soudních poplatků alespoň zastavením řízení o ní (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1939/2014) není absolutní. Lze-li v kontextu procesního postupu účastníka usuzovat na to, že opakování žádosti má šikanózní povahu (viz též § 1, 2 a 6 o.s.ř.), soud k takové žádosti (např. třetí, čtvrté atd.) nemusí podle § 41a odst. 3 o.s.ř. ani přihlížet, tedy o ní jakkoli rozhodnout (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 5201/2017). V daném případě je obstrukční taktika žalovaného v řízení více než zřejmá (spis je z důvodů na straně žalobce veden již téměř 2 roky, má již 360 stran, bez zřejmého postupu směrem k jakémukoli vyřešení věci). Nelze připustit, aby se soud ocitl ve vleku zdánlivě přípustných úkonů a byl tím v řízení paralyzován, s negativním důsledkem pro další účastníky téhož řízení, popř. i pro jiná řízení, v nichž jde o skutečnou ochranu práv a oprávněných zájmů účastníků.“ (pozn. soudu – podtržení dodána soudem)

46. S ohledem na specifikum věci, pro jejíž projednání u Ústavního soudu se žalobce domáhal určení zástupce z řad advokátů, dospěl soud ve shodě se žalovanou k závěru, že důvod pro

zamítnutí žádosti z důvodu zjevně bezdůvodného uplatňování práva je v nyní projednávané věci dán. V řízení před civilními soudy bylo již několikrát konstatováno, že u žalobce nedošlo ke změně poměrů, že jeho taktika je obstrukční a jím podávané opakované žádosti o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů jsou šikanózní, kterým by neměla být poskytnuta ochrana. Za zásadní soud považuje i to, že k zamítnutí obou žádostí došlo pro zřejmou bezúspěšnost původně uplatněného nároku ve věci samé (o ochranu osobnosti). Soud proto dospěl k závěru, že na projednávanou věc dopadá judikatura Ústavního soudu, dle které *„nové žádosti téhož účastníka řízení o osvobození od soudních poplatků může soud vyhovět jen tehdy, změní-li se poměry takového účastníka oproti těm, z nichž soud vycházel v původním (zamítavém) rozhodnutí o dřívější žádosti. Ústavní soud tento přístup ve své judikatuře opakovaně neshledal neústavním (srov. usnesení ze dne 22. 2. 2017 sp. zn. IV. ÚS 232/17, ze dne 1. 6. 2010 sp. zn. IV. ÚS 766/10).“* Z judikatury Ústavního soudu taktéž vyplývá, že Ústavní soud kasační stížnosti podávané proti rozhodnutím obecných soudů o neosvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů, pokud nedojde ke změně poměrů účastníka, jako nepřípustné odmítá. Taková situace nastala i v nyní projednávané věci, což žalovaná dostatečně odůvodnila, a proto soud ani tuto podanou námitku neshledal důvodnou.

Závěr a náklady řízení

47. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
48. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a procesně úspěšné žalované žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. října 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.